

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Су I-7 28/2026-1
02.10.2026. године
Б е о г р а д

СТАВОВИ ВРХОВНОГ СУДА
у вези са спорним питањима
са заједничких седница представника кривичних одељења апелационих судова и Врховног суда ради усаглашавања судске праксе одржаних 24.04.2026. године, 31.10.2025. године и 09.06.2025. године

На седници Кривичног одељења Врховног суда одржаној дана 02.10.2026. године, размотрена су спорна питања са заједничких седница представника кривичних одељења апелационих судова и Врховног суда ради усаглашавања судске праксе одржаних 24.04.2026. године, 31.10.2025. године и 09.06.2025. године, на којој седници је Врховни суд у вези са постављеним спорним питањима заузео следеће ставове:

СПОРНА ПИТАЊА ОКО КОЈИХ АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ НИСУ ПОСТИГЛИ САГЛАСНОСТ:

1. ПИТАЊЕ:

„Да ли је о жалби против решења којим је главни јавни тужилац у фази предистражног поступка или у току тужилачке истраге одбио захтев за изузеће јавног тужиоца, сходно одредби члана 42. став 1. у вези са чланом 41. став 5. ЗКП, надлежан да одлучује судија за претходни поступак или апелациони суд?“

ОДГОВОР:

О жалби против решења, којим је главни јавни тужилац у фази предистражног поступка или у току тужилачке истраге одбио захтев за изузеће јавног тужиоца, надлежан је да одлучује судија за претходни поступак.

2. ПИТАЊЕ:

„Да ли решење апелационог суда којим се одлучује да ће се покренути малолетнички поступак, а сходно члану 59. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица (ЗМ) у вези члана 57. став 3. ЗМ треба у изреци да садржи чињенични опис дела и правну квалификацију по којој се надаље поступа или не?“

ОДГОВОР:

Апелациони судови у овој правној ситуацији, сходно члану 59. став 2. ЗМ, треба да донесу решење којим само одређују да ће се припремни поступак према малолетнику покренути, са навођењем генералија малолетника, позивањем на кривичну пријаву и одлуку вишег јавног тужилаштва које је кривичну пријаву одбацило, док је виши јавни тужилац дужан да на основу ове одлуке суда покрене поступак подношењем захтева за покретање припремног поступка надлежном вишем суду.

3. ПИТАЊЕ:

„Да ли је судија који је учествовао у потврђивању оптужнице или у доношењу правноснажне пресуде изузет од поступања у поступку трајног одузимања имовине, у смислу одредаба Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела?“

ОДГОВОР:

Судија који је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу правноснажне пресуде није изузет од поступања у поступку трајног одузимања имовине, у складу са одредбама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела.

4. ПИТАЊЕ:

„Како гласи изрека пресуде коју треба да донесе апелациони суд по жалби јавног тужиоца, која му није била достављена на одлучивање заједно са жалбом браниоца оптуженог на првостепену пресуду, у ситуацији када је првом пресудом жалба браниоца оптуженог била одбијена као неоснована и првостепена пресуда потврђена ?“

ОДГОВОР:

У ситуацији када је основана накнадно приспела жалба јавног тужиоца изјављена против одлуке о казни, суд ће преиначити првостепену пресуду у делу одлуке о казни, а уколико је та жалба неоснована, суд ће је одбити као неосновану и потврдити првостепену пресуду, без означавања у изреци да је донета претходна Кж1 одлука по жалби браниоца.

СПОРНА ПИТАЊА ОКО КОЈИХ СУ АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ ПОСТИГЛИ САГЛАСНОСТ

1. ПИТАЊЕ:

„Које су границе одлучивања другостепеног суда када Врховни суд по изјављеном захтеву за заштиту законитости укине само другостепену пресуду и наложи другостепеном суду да у поновљеном поступку отклони повреду закона (која је настала јер је у доношењу другостепене пресуде учествовао судија који је морао бити изузет, пошто је учествовао у већу које је одлучивало о жалби против решења о потврђивању оптужнице), уз указивање да другостепени суд „има у виду и остале наводе изнете у поднетом захтеву након чега ће бити у могућности да донесе закониту и правилну одлуку“? Да ли у поновљеном поступку другостепени суд може да цени наводе захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП (да се првостепена пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП на може заснивати), на шта се не указује изјављеном жалбом браниоца оптуженог против првостепене пресуде?“

ОДГОВОР:

У поновљеном поступку другостепени суд може да цени само наводе жалбе, у складу са чланом 451. ЗКП, који императивно поставља границе испитивања првостепене пресуде по жалби, не и наводе захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се жалбом не указује, јер се, у супротном, ванредним правним леком проширује поступање другостепеног суда у поступку по жалби, мимо законом постављених граница, на одлучивање о ономе што није било истакнуто у жалби као редовном правном леку.

2. ПИТАЊЕ:

„У скраћеном поступку судија појединац првостепеног суда је, испитујући оптужни предлог, исти одбио у смислу члана 503. став 1. ЗКП, због разлога из члана 338. став 1. тачка 1) ЗКП (предмет оптужбе није кривично дело и нема довољно доказа за оправдану сумњу да је окривљени учинио кривично дело које је предмет оптужбе). По жалби коју је против тог решења изјавио јавни тужилац одлучивао је апелациони суд тако што је жалба уважена и предмет враћен на поновно одлучивање. При поновном одлучивању првостепени суд је нашао да треба да поступи по оптужном предлогу и донео је пресуду, против које је изјављена жалба. Питање је: „Да ли у датој ситуацији у поступку одлучивања по жалби изјављеној против пресуде, постоје разлози за изузеће од поступања судија апелационог суда које су одлучивале о жалби против решења којим је првобитно

био одбијен оптужни предлог, по аналогији са изузећем судија које су одлучивале у поступку по жалби изјављеној против решења донетог у поступку одлучивања о потврђивању оптужнице (члан 37. став 1. тачка 4) ЗКП)?“

ОДГОВОР:

Нема законског основа за изузеће судије приликом одлучивања о жалби на првостепену пресуду донету након што је поступао у другостепеном већу, које је укинуло решење о одбијању оптужног предлога, у смислу члана 503. став 1. ЗКП.

3. ПИТАЊЕ

„Када бранилац или пуномоћник заступају више окривљених или оштећених, па самим тим имају право на увећање за 50 % за свако следеће заступано лице, у ситуацији кад поступају пред тужилаштвом где предузимају више радњи истога дана, а тарифом је предвиђено да бранилац, односно пуномоћник за прву предузету радњу има пун износ, а за сваку следећу увећање за 50 %, шта је основица за обрачун увећања?“

ОДГОВОР:

При одлучивању о награди браниоца или пуномоћника, у ситуацији када исти бране или заступају више лица, награда им се обрачунава на следећи начин, најпре се примењује Тарифни број 2. став 5. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (АТ) у односу на једног окривљеног, односно Тарифни број 2. став 5. у вези са Тарифним бројем 8. став 1. АТ у односу на једног оштећеног и на тако утврђену основицу пуне награде за појединачну процесну радњу предузету према свим окривљенима или оштећенима, браниоцу, односно пуномоћнику се за ту радњу увећава награда за другог и сваког наредног окривљеног, односно оштећеног за по 50% од утврђене награде за првог окривљеног, односно оштећеног.

Председник Кривичног одељења
Судија Милена Рашић